

ROBERTO BOLAÑO

katil
orospu
lar

2. BASKI
Çeviri: PERAL BAYAZ

♥ can
modern

ROBERTO BOLAÑO
KATİL
OROSPULAR

Can Modern

Katil Orosupular, Roberto Bolaño

İspanyolca aslından çeviren: Peral Bayaz

Putas asesinas

© 2001, Roberto Bolaño

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2017

2. basım: Eylül 2023, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Şirin Etik

Editör: Emrah İmre

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

İç baskı ve cilt: Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.

Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü-İstanbul

Sertifika No: 52098

ISBN 978-975-07-3591-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

ROBERTO BOLAÑO
KATİL
OROSPULAR

ÖYKÜ

İspanyolca aslından çeviren

Peral Bayaz

Roberto Bolaño'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Lümpen Roman, 2016

Mösyö Pain, 2017

Tılsım, 2017

Uzak Yıldız, 2017

Vahşi Hafiyeler, 2019

Gerçek Bir Polisin Çilesi, 2020

2666, 2021

Katlanılmaz Sığirtmaç, 2022

Amerika Kıtasında Nazi Edebiyatı, 2023

ROBERTO BOLAÑO, 1953'te Şili'de doğdu. Çocukluğunu Şili'de, ilköğrenliğini Meksika'da geçiren Roberto Bolaño yirmili yaşlarda Avrupa'ya giderek Katalonya'ya yerleşti. Geçimini beççilik, mevsimlik işçilik, bulaşıkçılık gibi işlerden sağlarken bir yandan da şiirler ve romanlar kaleme aldı. İlk çocuğunun dünyaya gelmesinin ardından gelirini artırmak amacıyla düzyazıya ağırlık vermeye başladı. *Vahşi Hafiyeler* (1998) romanıyla Rómulo Gallegos ve Herralde ödülleri başta olmak üzere birçok ödül kazanmasıyla Latin Amerika edebiyatının Boom kuşağından beri en önemli romancısı olarak gösterildi, eserleri birçok dile çevrildi. 2003'te Barcelona'da öldü.

PERAL BAYAZ, Jorge Luis Borges'in yanı sıra Mario Vargas Llosa'dan *Teke Şenliğı*, *Don Rigoberto'nun Not Defteri*; Roberto Bolaño'dan *Katil Orospular* ve *Vahşi Hafiyeler* kitaplarının çevirmenidir.

Alexandra Bolaño ile Lautaro Bolaño'ya
baş döndürücü dersler için.

Alexandra Edwards ile Marcial Cortés-Monroy'a
dostluk için.

“Dava kahkahalarla son bulacak ve sen suçtan arınmış
olarak yoluna devam edeceksin.”

Horatius

İçindekiler

Göz Silva	15
Gómez Palacio	31
Yeryüzünde Son Günbatımları	41
1978 Günleri	67
Fransa ve Belçika'da Bir Aylak	81
Lalo Cura'nın Tasavvurları	97
Katil Orospular	115
Dönüş	131
Buba	147
Dişçi	173
Fotoğraflar	195
Dans Notları	205
Enrique Lihn'le Buluşma	215

GÖZ SILVA

Rodrigo Pinto
ve María ile Andrés Braithwaite için.

Tuhaftır ama öyle, Mauricio Silva, namı diğer Göz, korkak yaftası yapıştırılmak pahasına her zaman şiddetten kaçmayı denedi; ama şiddetten, gerçek şiddetten kaçılmaz, en azından 1950'lerde Latin Amerika'da doğan, Salvador Allende öldüğünde yirmili yaşlarını süren bizler kaçamayız.

Göz'ün durumu paradigmatik ve örnek gösterilecek bir durumdur; sanırım yıllar sonra yeniden hatırlamak hiç fena olmaz, hele aradan bunca yıl geçtikten sonra.

Göz Silva 1974'ün Ocak ayında, darbeden dört ay sonra ayrılmıştı Şili'den. Önce Buenos Aires'e gitmiş, sonra komşu cumhuriyette esen sert rüzgârlar onu Meksika'ya savurmuştu. Ben Göz'ü birkaç yıl yaşadığı bu ülkede tanıdım.

O sıralar México'da yaşayan öteki Şilililere benze-miyordu, gerçek olmaktan çok hayalî olan direniş katılmakla böbürlenmiyor, sürgünler ortamında boy göster-miyordu.

Arkadaş olduk; en az haftada bir kez ya Bucareli So-

kağı'ndaki La Habana adlı kafede, ya da annem ve kardeşimle yaşadığım Versalles Sokağı'ndaki evde buluştuk. İlk aylarda Göz Silva sürekli olmayan küçük işlerden kazandığı parayla yaşamını sürdürüyordu, daha sonra M xico'da çıkan bir gazetede fotoğrafçı olarak iş buldu. Hangi gazete olduğunu anımsamıyorum, *El Sol* olabilir, eğer böyle bir gazete vardiysa; belki de *El Universal*'di. Aslında ben *El Nacional*'e çalışsın isterdim, bu gazetenin kültür ekini İspanyol şair Juan Rejano yönetiyordu. Ama çalıştığı gazetenin *El Nacional* olmadığını iyi biliyorum, çünkü ben de bu gazetede çalışıyordum ve Göz Silva'yı yazışlarında hiç görmediğimden eminim. Bu yeni işe girince ekonomik durumunda belli belirsiz bir düzelme oldu, belli belirsiz çünkü Göz Silva azla yetinen bir yaşam biçimine alışmıştı, insan ancak çok dikkatli bakacak olursa ekonomik düzelmenin işaretlerini sezebilirdi.

Örneğin, M xico'daki ilk aylarında onu hep eşofmanla gördüğümü anımsıyorum. Sonraları kendine birkaç gömlek almıştı, hatta bir kere kravatlı bile gördüm; kravat bizim, yani benim ve şair arkadaşlarımın hiç kullanmadığımız bir aksesuardı. Aslına bakılırsa La Habana'da masamıza kravatlı oturan tek kişi Göz Silva olmuştu.

O günlerde Göz Silva'nın eşcinsel olduğu konuşulurdu. Yani demek istediğim, Şilili sürgünler arasında böyle bir söylenti dolanıyordu, bir yandan arkadan konuşma alışkanlığı, diğeri yandan da sürgünlerin sıkıcı yaşamlarını renklendiren bir dedikodu. O günlerde, en azından belden aşağı konularda, Şili'de hâkimiyet kurmuş olan sağcıların düşünceleriyle kendini solcu olarak tanımlayanların düşünceleri arasında fark yoktu.

Göz Silva bir keresinde bizim eve yemeğe geldi. Annem ondan hoşlanırdı, Göz de bu yakınlığa zaman zaman aile fotoğrafları, yani annemin, kız kardeşimin, bazen de annemin bir arkadaşının ve benim fotoğraflarımı-

zı çekerek karşılık verirdi. Fotoğrafının çekilmesinden herkes hoşlanır, demişti bir keresinde bana. Benim umurumda değildi, en azından öyle olduğunu sanıyordum; ama Göz'ün sözlerini düşününce ona hak vermek zorunda kaldım. Sadece bazı *indio*'lar hoşlanmaz fotoğraflarının çekilmesinden, dedi. Annem Şili yerlilerinden söz ettiğini sandı, ama aslında gelecekte onun yaşamında çok önemli bir yer tutacak olan Hindistan'daki Hintlileri kastediyordu.

Bir akşam onunla La Habana Kafe'de karşılaştım. Müdavimlerden pek kimse yoktu. Göz, Bucareli Sokağı'na bakan bir masada oturuyordu, önünde La Habana'dan başka hiçbir yerde görmediğim kocaman kalın cam bir bardakta sütlü kahve duruyordu. Yanına oturdum, bir süre sohbet ettik. Saydam bir görünümü vardı. Bende bu izlenimi bıraktı. Göz Silva sanki billurdandı, sanki yüzüyle kahve bardağı işaretleyiyordu, sanki uçsuz bucaksız kâinatta bu anlaşılmaz iki olgu yeni karşılaşmışlardı da umuttan çok istençle ortak bir dil bulmaya çalışıyorlardı.

O akşam bana, sürgündekilerin sağda solda lafını ettikleri gibi eşcinsel olduğunu itiraf etti ve Meksika'dan gideceğini söyledi. Bir an eşcinsel olduğu için gideceğini sandım. Ama hayır, bir arkadaşı ona Paris'te bir fotoğrafçılık bürosunda iş bulmuştu, ve bu onun çok eski bir hayalimdi. Canı konuşmak istiyordu, ben de dinledim. Birkaç yıl boyunca cinsel tercihi onun için bir sorun olmuştu (Üzülmüş müydü? İçine mi atmıştı?) çünkü kendini solcu olarak tanımlıyordu, oysa arkadaşları eşcinsellere önyargıyla yaklaşıyordu. Acı veren manzaralar akla getiren munkalip sözcüğünden (bugünlerde artık kullanılmaz oldu), İspanyolcada hem döner platform hem de argoda eşcinsel anlamına gelen *colisa* sözcüğünden söz ettik. Ben *colisa*'nın "s" ile yazıldığında ısrarcıydım, Göz ise "z" ile yazılır diyordu.

Her şey anlamsızdı, öyle düşünüyordum, ama aslında bir anlamı olduğunu biliyordum; bu anlam beni paramparça ediyordu, paramparça sözcüğü biraz abartılı gelebilir ama ben abarttığımı düşünmüyordum. Belki o zamanlar anlam ile gereksinimi karıştırıyordum. Belki de sınırlarım bozukt.

Ölü şairler, İspanya'da oynayan Latin Amerikalı futbolcular, ünlü modacılar tarafından kiralanmış cesetler, porno film yapımcıları, Avrupa'da sürgün hayatı yaşayan Şilililer, yazarın birçok metninde karşımıza çıkan alter egosu Arturo Belano... Hepsinin dilinin ucunda bir hikâye var.

İlk kez 2001 yılında okurla buluşan *Katil Orospular* yazarın ikinci öykü kitabı. Türden türe sıçrayan bu anlatıların en belirgin ortak yönü kuşkusuz Bolaño'nun kuvvetli üslubu.

#şiliedebiyatı #latinamerika #suç #sürgün

